

דו"ח פעילות הקרן למימון תובענות ייצוגיות לשנת 2017

לפי סעיף 27(ג) לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, להלן דין וחשבון על פעולות הקרן, הכנסותיה והוצאותיה בשנת 2017.

1. פעולות הקרן - מימון תובענות ייצוגיות בשנת 2017

לפי סעיף 27 לחוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006, רשאית הקרן למימון תובענות ייצוגיות לסייע לתובעים מייצגים במימון בקשות לאישור ותובענות ייצוגיות, אשר יש חשיבות ציבורית וחברתית בהגשתן ובבירורן.

חברי הקרן למימון תובענות ייצוגיות:

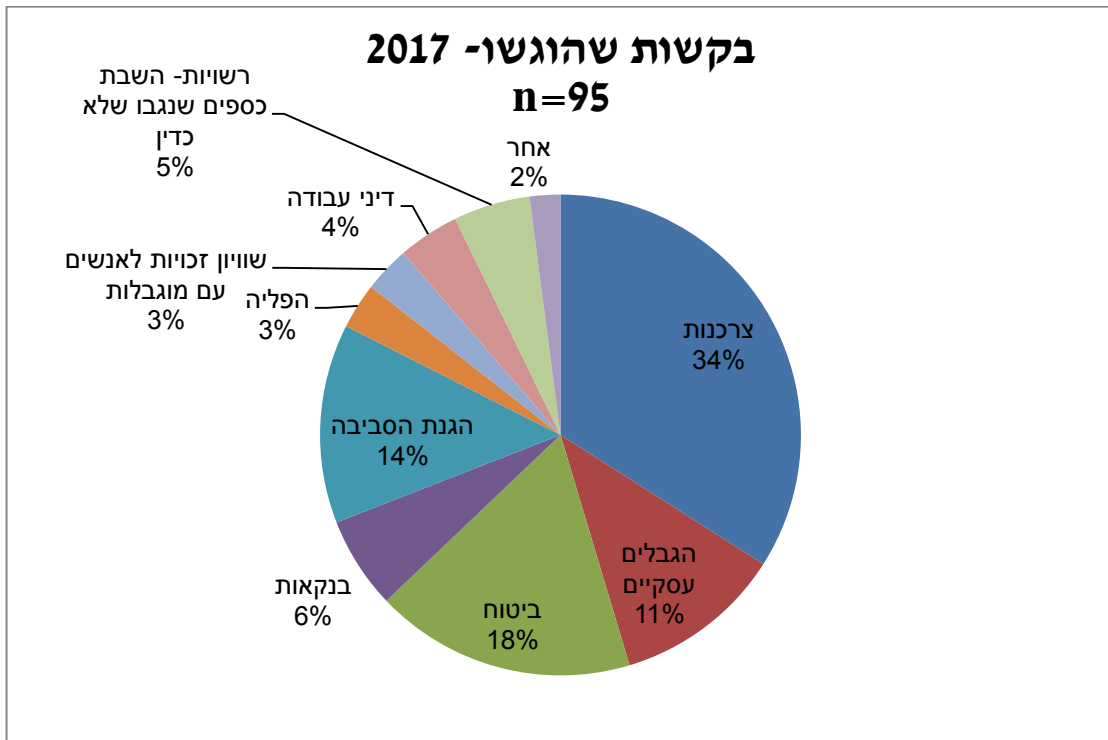
ד"ר עלי בוקשפן, יו"ר הנהלת הקרן למימון תובענות ייצוגיות
פרופ' רות פלאטו-שנער (ישיבת 25/1/17). הוחלפה ע"י מר עודד הכהן, נציג הציבור
גב' חנה וינשטוק-טירי, יועצת משפטית, הרשות להגנת הצרכן ולסחר הוגן
מר הראל שרעבי, רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, משרד האוצר
מר יונתן צויקל, רשות ההגבלים העסקיים
גב' בלה ברק, יועצת משפטית, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות שסיימה את כהונתה
בקרן לאחר ישיבת יולי 2017
גב' עודדה פרץ, סגנית המפקח על הבנקים, בנק ישראל
גב' הדס פיקסלר, הלשכה המשפטית, המשרד להגנת הסביבה
גב' הילה דוידוביץ', מחלקת ייעוץ וחקיקה (אזרחי)

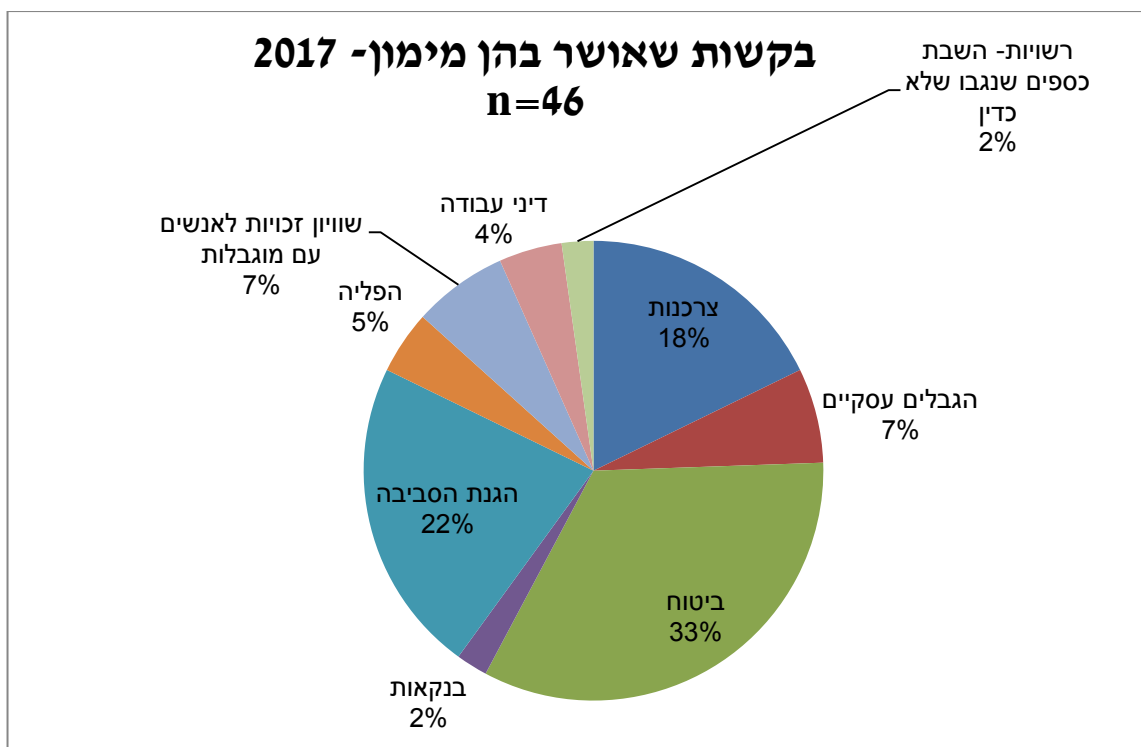
2. תקציב הקרן השנתי (בסיס): 1,231,000 ₪.

3. סך כל התחייבויות הקרן לבקשות סיוע שהוגשו: 975,118 ₪.

סך הסבות הכספים שאושרו: 125,000 ₪.

4. פילוח בקשות שהוגשו ובקשות שאושר בהן מימון, לפי נושאים בהתאם לתוספת השניה לחוק.

5. בקשות שהוגשו לקרן ואושר בהן מימון - פירוט

בשנת הדו"ח הוגשו לקרן 95 בקשות לסיוע במימון בקשות לאישור ותובענות ייצוגיות, אשר נידונו בארבע ישיבות בתאריכים 25.01.2017, 28.06.2017, 26.07.2017 וב-25.10.2017. הוחלט להיענות בחיוב ל-46 בקשות, כמפורט להלן.

הישיבה בתאריך 25.01.2017

(1) ת"צ 47741-01-16 לוי נ' ש.שלמה רכב: עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש להפרת הסכם המשיבה עם לקוחותיה בכך שאינה מחזירה לשוכרי הרכב את הסכום שסוכם ביניהם מבעוד מועד בחוזה (במקרה הפרטי של המבקש דובר על כ- 5,000 ₪) להחזרה בתום תקופת השכירות, מבלי שהשוכר הפר תנאי מתנאי ההסכם ובלא שנגרם נזק למכונית. סכום זה מהווה מעין פיקדון בידי המשיבה. לטענת המבקש, המשיבה מעלה טענות פרשניות לסעיפי ההסכם שאין בהן ממש. המשיבה דורשת נקיטת הליכים משפטיים כדי להחזיר את הכסף ללקוח, שלעיתים עלותם גדולה ביחס לסכום נשוא ההשבה, על כן רבים הלקוחות שנמנעים מכך.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש, בסך 10,000 ₪, או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

(2) ת"צ 15-08-31011 קליין נ' מאפיית דוידוביץ: עניינה של התובענה הוא בטענה לקרטל שהתרחש בין המשיבות, מאפיות הלחם, ואשר הליכים פליליים התנהלו ומתנהלים (חלקם עדיין לא הסתיימו) בגינו, בתיקים שהוגשו ע"י רשות ההגבלים העסקיים. ההסכמות בין המשיבות היו על פעולה להעלאת מחירי הלחם במקומות בהם זה נמכר במבצע, ועל הימנעות מתחרות על לקוחות בכלל חלקי הארץ. לטענת המבקש הסדרים כובלים אלו גרמו לנזקים רבים לציבור הצרכנים, לייקור המוצרים ולעשיית עושר ולא במשפט מצד המשיבות.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 10,000 ₪. סכום זה יתווסף ל- 80,000 ₪ שאושרו לצורך הגשת חוות דעת מומחה בישיבה שהתקיימה בנובמבר 2016.

(3) ת"צ 13-11-53990 הצלחה נ' AU: עניין התובענה בטענת המבקשת לקיומו של קרטל בינלאומי לתיאום מחירים בשוק הפאנלים למסכים שטוחים. המשיבות הן, בין השאר יצרניות של פנלים למסכים שטוחים. הפנלים עצמם מהווים הרכיב העיקרי במסכים שטוחים. לטענת המבקשת, חברי הקרטל קיבעו את מחיר הפנלים, בכל השוק, על מחיר גבוה וקרטליסטי, ומנעו, או למצער צמצמו, את התחרות בתחום. המחיר הקרטליסטי של הפנלים גולגל אל המוצרים מבוססי מסכים דקים ובעטיו של מחירם הגבוה, נמנעו רבים מרכישת מוצרים בהם שולבו מסכים שטוחים, ואלה שרכשו מוצרים שבהם שולבו מסכים שטוחים, נאלצו לשלם מחירים מופקעים. לטענת המבקשת, התשתית הראייתית שבידיה נשענת על הסדרי פשרה, הליכים פליליים והחלטות מנהליות שהתקבלו באירופה ובארה"ב. כן טוענים המבקשים כי בישראל, בניגוד למדינות רבות אחרות, לא נתנו חברי הקרטל את הדין.

סכום הסיוע: סכום של 3,000 ₪ למימון אגרת בית המשפט העליון בערעור וכן סכום של 40,000 ₪ לערבו, לצורך הערעור.

(4) ת"צ 12-08-23955 קולך נ' קול ברמה: עניינה של התובענה הינו בטענת המבקשת להפליית נשים ע"י תחנת הרדיו קול ברמה, המסרבת להשמיע קולן של נשים בשידורי התחנה. כך, התחנה מסרבת לעלות נשים לשידור כמראיינות וכמראיינות, בין אם מדובר בנושא חדשותי או בהבעת דעה ונשים המעוניינות להגיב לשידורים מופנות למערכת מענה קולי בה הן יכולות להשאיר הודעה. לפי הבקשה, נשים יכולות לעלות לשידור בימים א-ה בין השעות 7-8 בבוקר וגם אז לטענת המשיבה לא ניתנת אפשרות לנשים לעלות לשידור אלא בנושאים מסוימים לגביהם התחנה פנתה אליהן. פרקטיקה זו, לטענת המבקשת, מנוגדת לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א - 2000 בכך ששירות התקשורת נמנע מקבוצת הנשים מטעמי מין. בנוסף, המבקשת טוענת כי תחנת הרדיו לא מיישמת את הוראות הרשות השנייה להקצות כארבע שעות שבועיות בהן מותר לנשים לעלות לשידור (ההחלטה ממרץ 2012) אף שלדבריה גם אם תמלא אותן, עדיין אין בכך כדי לענות על דרישות החוק לשידור שוויוני.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך של 60,000 ₪ עבור שני מומחים.

5) ת"צ 16-12-39560 חרר נ' גני יהושע: עניינה של התובענה באי-מתן פטור מתשלום לבעלי מוגבלויות בשלושה חניונים המצויים בשטחי פארק "גני יהושע", וזאת לטענת המבקש בניגוד גמור להוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998 וחוק חניה לנכים, תשנ"ד-1993. המבקש מוסיף כי המשיבה מפלה בין נכים שונים, ומאפשרת פטור מתשלום רק לבעלי "תו עגלה" בעוד היא דורשת תשלום מבעלי "תו משולש", כדוגמת המבקש.

עוד נטען כי החניונים האמורים הם הגישה הסבירה היחידה הנגישה לאדם עם מוגבלות לשם בילוי בפארק "גני יהושע", ומטעם זה מתקיים החוק הקובע פטור ב-"מקום ציבורי שהגישה הנגישה היחידה אליו לאדם עם מוגבלות היא דרך חניה במקום הציבורי הכרוכה בתשלום".

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 5,850 ₪. וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 15,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

6) ת"צ 15-07-24167 דיופ וקו לעובד נ' אגרוסטאדיס: עניינה של התובענה במעשי הונאה לכאורה שביצעה המשיבה (חברה הנשלטת ע"י התשלובת החקלאית-מסחרית בישראל) באלפי סטודנטים זרים. לטענת המבקשים, המשיבה מציגה בפני סטודנטים זרים תוכנית האמורה להיות שנה של השתלמות אקדמית-חקלאית, עליה משלמים הסטודנטים כ-11,000 ₪, בעוד שלמעשה הם מועסקים כעובדי חקלאות ללא שכר ומנוצלים ע"י המשיבה המרוויחה על חשבונם גם דמי תיווך. בעוד שהמשיבה הציגה מצגים של תכנים אקדמיים וליווי ע"י מדריך חקלאי שישלב לימוד על תכנון חקלאי ושיקולים בתהליכי קבלת החלטות, הסטודנטים מועסקים בעבודות מונוטוניות, ללא חשיפה לטכנולוגיה, להדרכה או לשיטות חקלאיות כלשהן. לטענת המבקשים המשיבה היא למעשה חברת כח אדם, וכלל לא מוסד לימודי.

לטענת המבקשים, במעשיה הטעתה המשיבה את הקבוצה המיוצגת בניגוד לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א – 1981 הפרה את החוזה עימם ולמצער קיימה אותו שלא בתום לב ואף עוולה בתרמית כלפיהם.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 30,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

7) ת"צ 16-05-53030 דניאל נ' פוקס: עניינה של התובענה בטענת המבקש להפרת הוראות חוק הזכות לעבודה בישיבה, תשס"ז-2007, ע"י המשיבה, חברת אופנה ישראלית. לטענת המבקש, המשיבה לא מספקת לעובדיה מושב תקין ומתאים לעובד, כמו כן היא איננה מספקת מושבים מתאימים בעלי משענת גב לישיבה בעת ההפסקה בעבודה ואף מקיימת מדיניות שמטרתה מניעה עבודה בישיבה, אף בנסיבות בהן אופי העבודה מאפשר זאת, כגון קיפול בגדים או פריקת סחורה.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 10,000 ₪. וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 10,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

8) אזרחים למען הסביבה נ' מפעלים שונים במפרץ חיפה (טרם הוגשה לביהמ"ש): עניינה של הבקשה, שטרם הוגשה, הוא בנזקים הגופניים הנגרמים, לטענת המבקשים, לתושבי האזור מהזיהום במפרץ חיפה. המבקשת היא עמותת אזרחים למען הסביבה. מדובר בתביעה ייצוגית ראשונה מסוגה בארץ העוסקת בעוולות המוניות MASS J [TORTS] אשר תוגש כנגד המפעלים המזהמים הגדולים במפרץ חיפה בגין גרימת תחלואה עודפת במחלת הסרטן בעיקר סרטן ריאות ו NHL. הפיצוי שיתבקש יהיה בגין נזקי גוף – כאשר דרך הפיצוי שתבקש תהיה להקמת קרן שממנה יקבלו כל חולי הסרטן שחלו בסוג סרטן זה פיצוי באופן יחסי לחומרת מחלתם ולסבירות שהמחלה נגרמה בגין הזיהום. **סכום הסיוע:** מימון חוות דעת מומחה בסך 50,000 ₪.

הישיבה בתאריך 28.06.2017

9) ת"צ 14087-06-15 קליין נ' בז"ן: עניינה של התובענה הוא בזיהום האוויר החרגי באזור חיפה והקריות ונזקיו, שנגרם לטענת המבקשים ממפעלי המשיבות במפרץ חיפה. בישיבה שנערכה בנובמבר 2016 אושר מימון לחוות דעת מומחה בסך של 50,000 ₪. בתשובה לתגובת המשיבה התעורר צורך בחוות דעת של מומחה נוסף, לשם הוכחת נזקים נפשיים מזיהום האוויר. המבקש מעוניין להשתמש ב- 15,000 ₪ מתוך הסכום שכבר אושר על ידי הקרן לתשלום זה (לחברה חיצונית שביצעה עבורו סקר על בסיסו כתב המומחה את חוות דעתו). **סכום הסיוע:** הוחלט לאשר שימוש בכספי הסיוע לצורך מימון הסקר בסך 15,000 ₪.

10) ת"צ 47768-09-13 צוקרמן נ' חברת החשמל: עניינה של התובענה הוא בטענה לנזקים שנגרמו לצרכני החשמל עקב קרטל בינלאומי כלל עולמי של יצרני מסדרי מתח עליון מבודדי גז (gis) – רכיב מרכזי בתחום הולכת החשמל. על פי בקשת האישור, שלושת חברות הקרטל שפעלו בישראל בשנים 1988-2004 הן Alstom, Siemens ו-ABB, אשר הציעו הצעות מתואמות (בכמויות ובמחירים) במכרזי חברת החשמל, וזכו במכרזים בסכום כולל של מיליארד דולר, שחלק גדול ממנו מהווה פרמיית קרטל. לפי הנטען, כיוון שהנוהג הוא שחברת החשמל רושמת את עלויות מסדרי הגז בתעריפי החשמל (שנקבעים בשיטת +cost) בפחת שנתי של 3.33% ובתוספת הוצאות מימון, יוצא מכך שצרכני החשמל צפויים להמשיך לשלם בגין נזקי הקרטל עוד שנים רבות. **סכום הסיוע:** הסבת סכום של 20,000 ש"ח שאושר בעבר לתרגום מסמכים וטרם נוצל, לטובת הוצאות גישור בהליך.

11) ת"צ 756-10-15 גולן נ' פולקסווגן ואח': עניינה של התובענה בפרשת הונאה ותרמית

שביצעה חברת פולקסווגן. החברה יצרה מנגנון המזייף את תוצאות בדיקת המזהמים הנפלטת מרכבה ומסתיר את שיעורם האמיתי. באמצעות מנגנון זה הצליחה המשיבה לשווק רכבים רבים, אשר בלעדיו, היו אסורים למכירה במדינות מסוימות. לפי הנטען בבקשה, במעשיהן גרמה המשיבה לנזקים כבדים לציבור הרחב, עקב עליית זיהום האוויר במדינה וכן גרמו נזק לבעלי הרכבים אשר מצאו עצמם עם רכב השונה באופן מהותי מזה שהוצג להם ואשר צפוי לירידת ערך. עילות התביעה הנטענות הן עשיית עושר ולא במשפט, הטעיה והפרת חובת גילוי על פי חוק הגנת הצרכן, הפרת חוזה והתרשלות בניזקין. כמו כן נטען כי המשיבות עוולו סביבתית בניגוד לחוק אוויר נקי, תשס"ח - 2008 והתקנות שהותקנו על פיו, החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), תשנ"ב-1992 וכן תקנות התעבורה.

סכום הסיוע: מימון בסך של 20,000 ₪ לחוות דעת מומחים שונות, בנוסף, לסיוע כספי של 60,000 ₪ שאושר בעבר לתובענה המקבילה שנמחקה (ת"צ 45641-09-15 הרשקוביץ נ' פולקסווגן).

12) ת"צ 23955-08-12 קולך נ' קול ברמה: עניינה של התובענה הינו בטענת המבקשת

להפליית נשים ע"י תחנת הרדיו קול ברמה, המסרבת להשמיע קולן של נשים בשידורי התחנה. כך, התחנה מסרבת לעלות נשים לשידור כמראיינות וכמראיינות, בין אם מדובר בנושא חדשותי או בהבעת דעה ונשים המעוניינות להגיב לשידורים מופנות למערכת מענה קולי בה הן יכולות להשאיר הודעה. לפי הבקשה, נשים יכולות לעלות לשידור בימים א-ה בין השעות 7-8 בבוקר וגם אז לטענת המשיבה לא ניתנת אפשרות לנשים לעלות לשידור אלא בנושאים מסוימים לגביהם התחנה פנתה אליהן. פרקטיקה זו, לטענת המבקשת, מנוגדת לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א - 2000 בכך ששירות התקשורת נמנע מקבוצת הנשים מטעמי מין. בנוסף, המבקשת טוענת כי תחנת הרדיו לא מיישמת את הוראות הרשות השנייה להקצות כארבע שעות שבועיות בהן מותר לנשים לעלות לשידור (ההחלטה ממרץ 2012) אף שלדבריה גם אם תמלא אותן, עדיין אין בכך כדי לענות על דרישות החוק לשידור שוויוני.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך של 30,000 ₪ בהתאם להסכמת המבקשת להפחית את גובה התחייבות הקרן למימון הוצאות משפט מ- 80,000 ₪ ל- 50,000 ₪.

13) ת"צ 28211-09-16 ברק נ' תיאטרון הבימה ואח': עניינה של התובענה בטענת המבקשת,

הסובלת מכבדות שמיעה, לאי הנגשה של הצגות התיאטרון שמקיימות המשיבות באופן של תמלול או כתוביות, כנדרש בדין, מכוח סעיף 2(ג)54(2) לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות (התאמת נגישות לשירות), תשע"ג-2013. המשיבה מציינת כי בחלק מהמקומות הנגשה אינה קיימת כלל ובחלקם מדובר בהנגשה חלקית אשר לא

עומדת בדרישות הדין. המבקשת מוסיפה כי היא פנתה מראש למשיבות ואלו הציעו לה הנגשה אשר לא מתאימה למוגבלותה (אוזניות שמע).

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשת בסך 30,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

14) ת"צ 15-01-54491 בשן נ' איזי ג'ט: עניינה של התובענה בטענה להתעלמות המשיבה מדיני הגנת הצרכן הישראליים וגבייה של דמי ביטול שלא כדין. לטענת המבקש, המשיבה אשר מפעילה טיסות מישראל ואליה, מחזיקה על פי דין נציגות בישראל ואף על פי כן אינה מקיימת את הוראות הדין הישראלי (ובפרט חוק הגנת הצרכן, תשמ"א - 1981 ותקנות הגנת הצרכן (ביטול עסקה), התשע"א-2010) בכל הקשור בהחזר בגין ביטול עסקה אשר מתרחשת בטווח זמנים מוגדר. עוד נטען כי המדובר בגביית יתר שיטתית וקבועה המתבצעת בידי המשיבה כאשר מי מלקוחותיה מבקש לבטל הזמנה של טיסה, בין היתר, מכוח הזכות הנתונה בידו בחוק הגנת הצרכן והתקנות שהותקנו מכוחו.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 50,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

15) ת"צ 14-12-66723 דונשיק ואח' נ' טקטיקה ניהול: עניינה של התובענה בטענת המבקשים להפרת סעיף 30א. לחוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב-1982 ("חוק הספאם") על-ידי המשיבה. לטענתם המשיבה שולחת מסרונים המציעים השתתפות בהגרלות לוטו, וזאת שלא כדין בשני אופנים: ראשית, המסרונים נשלחים לאנשים שלא הביעו את הסכמתם לקבלם ולא מסרו לשם כך את מספרם; שנית, המשיבה לא מציינת במסרונים את שמה, כתובתה ופרטים ליצירת קשר כנדרש בחוק.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 10,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

16) ת"צ 15-07-24014 גוטסמן נ' בנק מזרחי: עניינה של התובענה בטענת המבקש להתנהלות לא תקינה ושלא כדין של בנק מזרחי בניהול חשבונות מסוג "חשבון תמורה". חשבון תמורה הוא חשבון המנוהל אך ורק לצורך חשבון אחר ("רגיל") של הלקוח, ואשר על פי הדין אין לגבות ממנו עמלת עו"ש. לטענת המבקש הבנק גבה ממנו עמלות עו"ש במשך תקופה, לאחר שזיהה פעולת המרה שעל פיה שינה את סיווג חשבון המבקש. המבקש טוען כי בכך ששינה הבנק את הסיווג הוא נהג שלא כדין היות שחייב את המבקש בעמלה עבור חודש שלם אך שינוי הסיווג התבצע באמצעו של החודש. שנית, לטענת המבקש התרשל הבנק בעצם סיווג החשבון כחשבון שאינו "חשבון תמורה" ועשה עושר ולא במשפט כשלא השיב את דמי הניהול רטרואקטיבית לכלל התקופה לאחר שהמבקש שכנעו כי המדובר בחשבון תמורה. לבסוף טוען המבקש כי הבנק לא הודיע לו שבועיים מראש, כפי המחויב בדין, על שינוי עתידי בגביית עמלות בחשבון.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 20,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

17) ת"צ 17-01-45897 נחום נ' רכבת ישראל: עניינה של התובענה בטענה לקיומו של מפגע סביבתי חמור בתחנת הרכבת יוספטל בת-ים, אשר מסכנת את בריאותם של השהים במקום. מפגע זה נגרם מהרכבות העוברות ועוצרות במקום וממבנה התחנה שהינו סגור ולא מאוורר. לטענת המבקשים ממצאי בדיקת ניטור אוויר שבוצעה בשנת 2016 העלו חריגות רבות מערכי זיהום על-פי חוק אוויר נקי, תשס"ח - 2008 אשר גם חשיפה קצרה להם עלולה לפגוע בבריאות בני-אדם. המבקשים מוסיפים כי גם משרד הבריאות ומשרד הגנת הסביבה הכירו בכך.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 25,000 ₪, וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 40,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

18) ת"צ 17-04-16804 זיני נ' קיבוץ אפק: עניינה של התובענה במקרה של זיהום אוויר והפצת ריחות חזקים ובלתי סבירים משריפה ממושכת (כ-3 שבועות) שהתרחשה סמוך לבריכות הדגים הישנות של המשיבה בחודש יוני בשנת 2015. לטענת המבקש, המשיבה לא נקטה באמצעי זהירות מספקים על מנת למנוע את התפרצות השריפה ולא טיפלה כראוי באירוע ובכך גרמה לנזקים לתושבי האזור בצורת חוסר נוחות מתמשכת. הבקשה נשענת בין היתר על דיווחים של המשרד להגנת הסביבה ועל חוות דעת מומחה בנוגע לאירוע השריפה שהוכנה בהתאם לדרישה המשרד להגנת הסביבה וכן חוות דעת מומחה מטעם המבקש.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 12,000 ₪. וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 20,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

19) ת"צ 17-01-29116 סולגניק נ' עגם מעלות: עניינה של התובענה בטענת המבקש לקיומם של מפגעי רעש חוזרים ונשנים ממפעל המשיבה, אשר חורגים מרמות הרעש שנקבעו בתקנות מניעת מפגעים (רעש בלתי סביר) התש"ן-1990, ופוגעות באיכות חייהם של תושבי מעלות הגרים סמוך לאזור התעשייה. הבקשה מסתמכת על מדידות רעש שבוצעו מטעם איגוד ערים לאיכות הסביבה גליל מערבי ואשר גילו חריגות מהתקנות, גם לאחר התקנת משתיקי קול במפעל.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 20,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

20) ת"צ 16-07-27323 צלח נ' יובלי אשדוד: עניינה של התובענה בטענת המבקש למפגע ריח חריף שנגרם מהזרמת מי ביוב בחודש ספטמבר 2015 על-ידי המשיב, תאגיד המים של אשדוד, לאפיק נחל לכיש. הזרמת המים יצרה זיהום סביבתי חמור, שבין היתר גרם למותם של אלפי דגים. בפעולותיו, נהג המשיב, לטענת המבקש, בזהירות שאינה מספקת בטיפול במערכת הביוב, ואשר באה לידי ביטוי גם בכך שהתקלה הנ"ל איננה אירוע חד-

פעמי אלא תקלה שחזרה על עצמה פעמים מספר. בכך פגע המשיב בקבוצה המיוצגת וגרם לה נזקים עליהם מבוקש פיצוי, וכן צו עשה להפסקת הזרמת מי ביוב לאפיק הנחל.
סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 12,000 ₪. וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 20,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

הישיבה בתאריך 26.07.2017

21) ת"צ 20901-03-15 ריטר נ' רכבת ישראל (דיון מנהלי בעניין הסתלקות): עניינה של התובענה הוא בטענת המבקשים למפגעי זיהום אוויר וריח בתחנת הרכבת במודיעין. הקרן תמכה בתובענה זו בעבר ואישרה למבקש סיוע בסך של 5,500 ₪ לצורך מימון חוות דעת מומחה. כעת, החליט המבקש להגיש בקשה להסתלקות. המבקש פנה לקרן בבקשה שלא להשיב את כספי המימון של חוות הדעת כתוצאה מההסתלקות כפי שנדרש בתקנה 8(ד) לתקנות תובענות ייצוגיות (סיוע במימון בקשות לאישור ותובענות ייצוגיות), תש"ע-2010 (להלן: "התקנות"), מכיוון שלדבריו ההסתלקות שהוגשה הייתה מטעם ראוי. לצורך ביסוס טענתו הוא ציין כי הבקשה להסתלקות הוגשה רק לאחר שהובהר כי בתחנת הרכבת אין עוד מפגעי זיהום אוויר וריח בניגוד לדין וכן לאחר שהושג הסדר לטובת כלל חברי הקבוצה. כך, במסגרת ההסדר התחייבה המשיבה לבצע בדיקות ניטור אוויר שנתית וכן התחייבה להקים בתחנת הרכבת מערכת ניטור אוויר בעלות של מיליוני שקלים. כן הוסיף המבקש כי בית המשפט בפסק דינו ציין כי הייתה בבקשה לאישור התובענה תועלת ממשית לציבור.
סכום הסיוע: אי השבת כספי הסיוע.

22) ת"צ 48191-07-14 ליטבינוב נ' כלל: עניינה של התובענה בגביית פרמיית ביטוח ביתר של חברת הביטוח כלל. פרמיית הביטוח נקבעת על פי מדרגות גיל, כשבכל מדרגת גיל הפרמיה שונה. לטענת המבקש, כשמבוטח עובר בין מדרגות גיל באמצע תקופת הפוליסה, אין התאמה יחסית של הפרמיה באופן אוטומטי, אלא הוא ממשיך לשלם את הפרמיה עבור תקופת הגיל הקודמת ובכך נגבים ממנו תשלומי יתר. המבקש הוכיח על פי שיחות לסוכנויות ביטוח שונות כי קיים נוהג לפיו אם מתקשר מבוטח ומבקש באופן אקטיבי את שינוי הכיסוי הביטוחי לאחר מעבר הגיל, כן נעשה שינוי כזה. בנוסף לאמור, הפרה של חובות המבטחת מתרחשת גם בעת חידוש פוליסה שנתית, בו לא מתבצע עדכון של שנתון הנהגים, ונגבים תשלומי פרמיות על פי הפוליסה הקודמת.
סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 20,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

23) ת"צ 55389-02-17 וימן נ' צומת ספרים: עניינה של התובענה הוא במבצעי "הטבה על מוצר נוסף" המתקיימים ברשת המשיבה "צומת ספרים". המבקשת רכשה שני צמידים

של ספרים במסגרת מבצע "הספר השני ב-80%". שניים מהספרים עלו 78 ₪, ושניים 68 ₪. בעוד המבקשת ציפתה לקבל הנחה על ספר בשווי 78 ₪ וספר בשווי 68 ₪, המשיבה חישה את ההנחה כך שהספרים עליהם ניתנה הנחה הם הזולים מבין ה-4. לטענת המבקשת בכך הפרה המבקשת את התחייבותה בהסכם עם לקוחותיה בהודעה על המבצע, וכן נהגה בניגוד לס' 15(א) לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981 המחייב את המוכר לפרסם הבהרה מפורשת בנוגע לתנאי המכירה המיוחדת. בנוסף, טוענת המבקשת כי השיבה נהגה בחוסר תום לב והטעתה את הצרכנים בניגוד לחוק הגנת הצרכן.

סכום הסיכוי: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשת בסך 30,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

24) ת"צ 17-03-18341 הכהן נ' גט-טקסי: עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש כי חברת גט-טקסי לא מציגה בפני לקוחותיה בהזמנת השירות באפליקציה כי קיימת להם אפשרות לדרוש כי תעריך הנסיעה ייקבע לפי התעריפון האחיד הנקבע על ידי משרד התחבורה בצו, לפי חוק הפיקוח על מוצרים ושירותים, תשי"ח-1957. לטענת המבקש העובדה כי הדין מקנה לנוסע את האופציה לבקש נסיעה לפי מחירון חלף נסיעה לפי מונה, מקימה למשיבה חובה לציין בפני הלקוח אפשרות זו בעת הזמנת הנסיעה דרך האפליקציה.

סכום הסיכוי: מימון חוות דעת מומחה בסך 2,340 ₪. וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 30,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

25) ת"צ 16-10-7157 קייזרמן נ' גוגל: עניינה של בקשת האישור בשירות גוגל Adwords, שירות פרסום שמציעה חברת גוגל לעסקים (לפי מילות מפתח שהוגדרו) ואשר תשלום בגינו מותנה במספר הלחיצות על הקישורים של הגולשים (להלן: "הקלקות"). עוד מאפשר השירות פילוח גיאוגרפי לפיו מגדיר המפרסם אזורים מסוימים בלבד, בהם יופיע העסק שלו בתוצאות החיפוש. טענת המבקש כי לאחר סקר מקיף שעשה עם לקוחות שהופנו אליו דרך שירות גוגל, נמצא כי במקרים רבים, מופיע העסק שלו גם מחוץ לאזורים הגיאוגרפיים שהגדיר. בכך משלם למעשה המבקש לחברת גוגל עבור הקלקות של לקוחות אשר כלל אינן רלוונטיות עבור העסק שלו. המבקש מציין כי מבדיקה עם עוסקים נוספים נמצא כי אין מדובר בתקלה נקודתית אלא מדובר על פגם הקיים במנגנון של שירותי גוגל.

סכום הסיכוי: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 30,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

26) ת"צ 16-06-13865 נוישטיין נ' מיקרוסופט: עניינה של התובענה הוא בטענת המבקשים להשתלטות המשיבות, ספקיות תוכנה מהגדולות בעולם, על מחשבי המשתמשים בתוכנות ווינדוס 7 ו-8 והחלפת התוכנות המותקנות עליהן במערכת ההפעלה של ווינדוס 10, וזאת מבלי שניתנה הסכמת המשתמשים לכך וחרף סירובם להחלפת התוכנה. לטענת המבקשים, בעקבות עדכון התוכנה על ידי המשיבות, נמנע השימוש במחשב למספר שעות.

בנוסף נטען כי לאחר העדכון חלק מהתוכנות לא עבדו וכן נדרשה תקופת הסתגלות למערכת ההפעלה החדשה באופן שגרם נזק לבעלי המחשבים בהם עודכנה מערכת ההפעלה החדשה.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 10,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

27) ת"צ 15-07-478 הכט נ' קסטרו ואח': עניינה של התובענה בטענת המבקשים להפרה של הוראות חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1988 וכן לתקנות שהותקנו מכוחו. המבקשים טענו כי המשיבות לא הנגישו את הסניפים שלהם לבעלי מוגבלויות בהתאם לדין. עוד נטען כי בנוסף לאי הנגשת הסניפים, הפרו גם המשיבות ממילא את החובה לפרסם באתר האינטרנט של העסק את פירוט ההנגשות (אשר כאמור לא בוצעו). כך למשל יש להנגיש את תאי מדידת הבגדים בחנות כך שיהיו גם תאים רחבים יותר עבור בעלי מוגבלות המשתמשים בכיסאות גלגלים.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 40,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.

28) ת"צ 16-09-2283 שייניס נ' נייר חדרה: עניינה של התובענה הוא בטענת המבקש כי המשיבה גרמה לזיהום של נחל חדרה, כתוצאה מהזרמת שפכים תעשייתיים בשל שימוש במכונת ייצור שהגבירה את ייצור השפכים. בגין פעולות אלו הורשעו נושאי משרה בחברת נייר חדרה, בהליך פלילי והוטל עליהם קנס. המבקש טען בבקשתו כי המשיבה ידעה כי הכנסת המכונה החדשה תגביר את ייצור השפכים ותפגע משמעותית באיכות המים המוזרמים על ידה לנחל חדרה. לטענת המבקש, בהזרמת השפכים התעשרה המשיבה שלא כדין על חשבון הציבור, שכן על פי סעיף 1 לחוק המים, תשי"ט-1959, מקורות המים שבמדינה הם קניינו של הציבור.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקש בסך 20,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם. וכן מימון הוצאות אגרה בסך של 2,963 ₪.

הישיבה בתאריך 25.10.2017

29) ת"צ 14-08-17506 בן כנען נ' עיריית רמת השרון: עניינה של התובענה הוא בגבייה שלא כדין ע"י עיריית רמת השרון. לטענת התובע, סכומי הוצאות הגבייה שדרשה העירייה הינם סכומי המקסימום הנקובים לצד אמצעי האכיפה שפורטו, ולא דווקא סכומי ההוצאות הישירות שנדרשו לנתבעת לשם הפעלת אמצעי אכיפה אלה. הבקשה אושרה כייצוגית בביהמ"ש המחוזי בתל אביב-יפו, וכן הושתו על המשיבה הוצאות משפט בסך 20,000 ₪ בשלב אישור הבקשה כייצוגית.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 14,040 ₪.

30) ת"צ 14-01-7217 זוהר נ' כמיפל בע"מ: עניינה של התובענה הוא בשלוש ערכות לזיהוי הריון לשימוש עצמי. נטען כי הערכות שווקו לציבור תוך הטעיות חמורות המתנוססות על גבי אריזותיהן (בין היתר, הטעיה בדבר קיום אישור FDA ביחס לאחת מן הערכות, בעוד זו כלל לא אושרה על ידיו) אשר גרמו נזקים ממוניים ולא ממוניים לחברי הקבוצה. בעקבות פנייתה של המבקשת למשרד הבריאות, הורה משרד הבריאות למשיבה להסיר את הערכות מן המדפים ואלה טרם חזרו למדפים. בעקבות זאת, מצאה המבקשת מקום להגיש את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית עקב הטעיית הציבור שנעשתה ע"י המשיבה והוכרה גם ע"י משרד הבריאות. יש לציין כי המשיבה הודתה ביחס לחלק מהטענות שנטענו כנגדה (למשל היעדר אישור ה-FDA, והטעיה בזהות היצרן של אחת מן הערכות).
סכום הסיוע: מימון חוות דעת משלימה בסך 2,925 ₪.

31-34) ארבע בקשות העוסקות בתקנון חברות הביטוח¹: עניינן של תובענות אלו הוא בגבייה של רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות" ע"י המשיבות, זאת בנוסף לדמי הניהול. לטענת המבקשים רכיב זה נגבה מהחיסכון הצבור של העמית, וזאת ללא עיגון חוזי לכך בפוליסה, בתקנון או במסמכי ההצטרפות. לטענת המבקשים רכיב זה לא הוצג בדיווחים השנתיים שנשלחו לעמיתים לפני השנים 2014-2015, ובכך למעשה הפרו המשיבות את חובת האמון והגילוי המוטלות עליהן בדין. התובענות נסמכות בעיקרן על הפוליסות שבאמצעותן התקשרו חברות הביטוח עם לקוחותיהן, ועל הדו"חות התקופתיים שמנפיקות חברות הביטוח בהם מופיעה הגביה הבלתי חוקית.
סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 5,000 ₪ לכל בקשה. (20,000 ₪ לכל הבקשות ביחד).

35-44) עשר בקשות העוסקות בנושא גביית כספים על ידי קופות גמל²: עניינן של תובענות אלו הוא בגבייה של רכיב המכונה "הוצאות ניהול השקעות" ע"י המשיבות, זאת בנוסף לדמי הניהול. לטענת המבקשים רכיב זה נגבה מהחיסכון הצבור של העמית, וזאת ללא עיגון חוזי לכך בפוליסה, בתקנון או במסמכי ההצטרפות. לטענת המבקשים רכיב זה לא הוצג בדיווחים השנתיים שנשלחו לעמיתים לפני שנים 2014-2015, ובכך למעשה הפרו המשיבות את חובת האמון והגילוי המוטלות עליהן בדין. התובענות נסמכות בעיקרן על הפוליסות שבאמצעותן התקשרו חברות הביטוח עם לקוחותיהן, ועל הדו"חות התקופתיים שמנפיקות חברות הביטוח בהם מופיעה הגביה הבלתי חוקית.

¹ ת"צ 20383-09-16 בלום נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ + ת"צ 20212-09-16 הופמן נ' הפניקס חברה לביטוח בע"מ + ת"צ 20303-09-16 הלפרין נ' הראל חברה לביטוח בע"מ + ת"צ 20461-09-16 יערי נ' הכשרה חברה לביטוח בע"מ

² ת"צ 7664-10-16 חן נ' כלל פנסיה וגמל בע"מ + ת"צ 7673-10-16 אייל אלי נ' מגדל מקפת קרנות פנסיה וקופות גמל בע"מ + ת"צ גלפרין שרון נ' פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ + הלפרין נ' קרן החיסכון לצבא הקבע – קופה לניהול קופות גמל בע"מ + ת"צ 51273-11-16 הופמן נ' מיטב דש גמל ופנסיה בע"מ + 51189-11-6—6 גוטגליק ואח' נ' אקסלנס נשואה גמל בע"מ + ת"צ 18436-11-16 יוסף נ' כלל פנסיה וגמל בע"מ + 12929-10-16 משה נ' פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ + ת"צ 7468-10-16 דנה נ' מיטב דש וגמל פנסיה בע"מ + ת"צ 59420-03-17 שושנה נ' הראל פנסיה וגמל בע"מ.

סכום הסיוע: מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 2,000 ₪ לכל בקשה. (20,000 ₪ לכל הבקשות ביחד).

45) ת"צ 9615-09-17 איזרדל נ' VIAGOGO AG : VIAGOGO היא חברה זרה אשר מפעילה

אתר העוסק בספסרות בכרטיסים למופעים. על אף שעיסוק זה אסור לפי הדין בישראל, החברה פעילה בישראל והיא מפעילה אתר ייעודי ללקוחות ישראליים ומספסרת בכרטיסים למופעים בישראל. לפי הנטען, על מנת להגדיל את היקף המכירות באתר, החברה נוקטת במגוון פעולות פסולות הכוללות ניסיונות הטעיה של הגולשים והפעלת לחץ פסול עליהם. בנוסף, מנגנון ביצוע העסקאות בחברה מחייב את הלקוח להתקשר בעסקה לפני שהוא יודע מה התמורה המדויקת שהוא צפוי לקבל, ונמנעת אפשרות ביטול עסקאות באופן מוחלט על ידי הרוכשים. מכיוון שמדובר בחברה זרה הוגשה בקשה להיתר המצאה וביום 6.9.2017 התיר בימ"ש להמציא את כתבי בית הדין אל מחוץ לתחום המדינה.

סכום הסיוע: מימון בסך של עד 20,000 ₪ עבור תרגום כתבי בית דין והמצאתם.

46) ת"צ 14412-04-17 אברהם נ' רכבת ישראל בע"מ: עניינה של התובענה הוא במפגע

סביבתי בדמות זיהום אוויר ברציפי תחנת הרכבת הקוממיות בבת-ים. להערכת המבקש בתחנה זו עוברים מדי חודש כ-70,000 איש. לטענתו נעשו בדיקות ניטור במשך חודשיים וחצי (אוגוסט - נובמבר 2016) שבהן נתגלו חריגות מערכי הסביבה הקבועים בחוק אוויר נקי, תשס"ח-2008. בשניים מתוך שלושת המזהמים שנבדקו נרשמו חריגות ניכרות. בנוסף, מדובר ברכיבים שנפלטים מקטרי הרכבת לגביהם נטען כי הינם מסרטנים. עוד טוענים המבקשים כי עד לאחרונה כלל לא יודעו הנוסעים על הסכנה הקיימת, וכי רק לאחרונה הוצבו שלטים המזהירים מזיהום האוויר. לטענת המבקשים, השלטים אינם אפקטיביים בשל גודלם ומיקומם.

סכום הסיוע: מימון חוות דעת מומחה בסך 25,000 ₪. וכן מימון הוצאות משפט ככל שייפסקו כנגד המבקשים בסך 40,000 ₪ או 80% מסך ההוצאות, על פי הנמוך מבניהם.